

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 9 พระอริยสงฆ์ในจังหวัดสกลนคร
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สรุป
อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังรายละเอียดดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. วิธีดำเนินการวิจัย
6. สรุปผลการวิจัย
7. อภิปรายผลการวิจัย
8. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. เพื่อประเมินคุณภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 9 พระอริยสงฆ์
ในจังหวัดสกลนคร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 2
2. เพื่อพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 9 พระอริยสงฆ์ในจังหวัด
สกลนคร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วย
หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 9 พระอริยสงฆ์ในจังหวัดสกลนคร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม
ศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 9 พระอริยสงฆ์ในจังหวัดสกลนคร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

สมมติฐานของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานไว้ดังนี้

1. คุณภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 9 พระอริยสงฆ์ในจังหวัดสกลนคร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สร้างขึ้น มีคุณภาพอยู่ในระดับมากขึ้นไป
2. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 9 พระอริยสงฆ์ในจังหวัดสกลนคร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่พัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
3. นักเรียนที่ได้เรียนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 9 พระอริยสงฆ์ในจังหวัดสกลนคร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 9 พระอริยสงฆ์ในจังหวัดสกลนคร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 อยู่ในระดับมากขึ้นไป

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนกุสุมาลย์วิทยาคม ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 8 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 293 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/6 โรงเรียนกุสุมาลย์วิทยาคม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบ

แบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม จำนวน 1 ห้องเรียน เนื่องจากมีการจัดชั้นเรียนแบบคละผลการเรียน และคุณลักษณะของนักเรียน มีความคล้ายคลึงกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ มีดังนี้

1. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 9 พระอริยสงฆ์ในจังหวัดสกลนคร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. แบบประเมินคุณภาพหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 9 พระอริยสงฆ์ ในจังหวัดสกลนคร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง 9 พระอริยสงฆ์ในจังหวัดสกลนคร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
4. แบบประเมินความพึงพอใจต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 9 พระอริยสงฆ์ ในจังหวัดสกลนคร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

วิธีการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 9 พระอริยสงฆ์ในจังหวัดสกลนคร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. การหาคุณภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์
2. การศึกษาผลการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์

การหาคุณภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

กระบวนการ เพื่อหาคุณภาพหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 9 พระอริยสงฆ์ ในจังหวัดสกลนคร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีขั้นตอนในการวิจัย ดังนี้

1. ขอบหนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหาและผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษาจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการประเมินคุณภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์
2. นำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 9 พระอริยสงฆ์ในจังหวัดสกลนคร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหาและด้านเทคโนโลยี จำนวน 5 คน
3. นำผลการประเมินคุณภาพและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์หาคุณภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

การศึกษาผลการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์

หลังจากที่หนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดแล้วจะต้องนำมาศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนกุสุมาลย์วิทยาคม จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 35 คน เพื่อหาผลการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งแบบแผนการทดลองที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบแผนการทดลองแบบ One Group Pretest – Posttest Design โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ทดสอบก่อนเรียน (Pretest) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ก่อนที่ดำเนินการสอนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 9 พระอริยสงฆ์ ในจังหวัดสกลนคร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. ดำเนินการสอนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 9 พระอริยสงฆ์ ในจังหวัดสกลนคร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ใช้เวลาทั้งหมด 20 ชั่วโมง ซึ่งรวมเวลาที่ใช้ในการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน และหลังเรียน
3. ทดสอบหลังเรียน (Post – test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับเดิม

4. ประเมินความพึงพอใจต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 9 พระอริยสงฆ์ ในจังหวัดสกลนคร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2

อภิปรายผลการวิจัย

จากการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 9 พระอริยสงฆ์ในจังหวัดสกลนคร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 อภิปรายผลการศึกษาดังนี้

1. คุณภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 9 พระอริยสงฆ์ในจังหวัดสกลนคร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จะเห็นได้ว่าหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด เนื่องจากจากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ มีการออกแบบและพัฒนาอย่างเป็นระบบกล่าวคือมีการศึกษา วิเคราะห์เนื้อหา การออกแบบ การวางแผน การเตรียมการผลิต ตลอดจนมีการจัดเนื้อหาให้สอดคล้องกับความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน โดยอาศัยทฤษฎีการออกแบบพัฒนาบทเรียนในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น ทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนการสอนด้านจิตวิทยา ด้านเทคโนโลยีการศึกษา เพื่อช่วยให้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีคุณภาพตามเกณฑ์ นอกจากนี้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น ได้ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผ่านการประเมินคุณภาพ แล้วมีการนำผลการประเมินนั้นมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ เพื่อให้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีความเหมาะสมกับผู้เรียน และได้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่มีคุณภาพ ดังนั้น หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 9 พระอริยสงฆ์ในจังหวัดสกลนครกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่พัฒนาขึ้นในการวิจัยครั้งนี้ สามารถนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนได้

2. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 9 พระอริยสงฆ์ในจังหวัดสกลนครกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.48/88.19 หมายความว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 9 พระอริยสงฆ์ในจังหวัดสกลนคร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ช่วยให้ผู้เรียน เกิดกระบวนการเรียนรู้เฉลี่ย ร้อยละ 82.43 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงกว่า

คะแนนทดสอบก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นวอร แจ่มขำ (2547 : 65) ได้ทำการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบโปรแกรม เรื่อง เทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบโปรแกรม เรื่อง เทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าเท่ากับ 82.38/80.63 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญภา พัทธชนม์ (2544 : 78) ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง กราฟิกเบื้องต้น พบว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด (80/80) โดย 80 ตัวแรก มีค่าร้อยละเฉลี่ยเท่ากับ 90.92 และ 80 ตัวหลัง มีค่าร้อยละเฉลี่ยเท่ากับ 96.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 และการที่หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 9 พระอริยสงฆ์ในจังหวัดสกลนครกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดเนื่องมาจากสาเหตุดังนี้

1.1 หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 9 พระอริยสงฆ์ในจังหวัดสกลนคร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ได้ผ่านกระบวนการ ขั้นตอนในการจัดทำอย่างมีระบบ และวิธีการที่เหมาะสมโดยศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานคู่มือครู กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เนื้อหา เทคนิคการสร้างเอกสารตำราที่เกี่ยวข้อง และผ่านการตรวจแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญผ่านกระบวนการทดลองหลายๆ ครั้ง และนำเอาผลการทดลองไปปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

1.2 หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 9 พระอริยสงฆ์ในจังหวัดสกลนคร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างได้ผ่าน การหาประสิทธิภาพกับกลุ่มนักเรียนที่ไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง และผ่านการประเมินตรวจสอบ คุณภาพ และความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ด้านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ และได้มี การปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่อง ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้ได้บทเรียนสำเร็จรูปที่มี ความเหมาะสมมากยิ่งขึ้นจนสามารถนำไปใช้ อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 9 พระอริยสงฆ์ในจังหวัดสกลนคร
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นนวัตกรรม
และเทคโนโลยีทางการศึกษารูปแบบหนึ่ง นักเรียนสามารถศึกษาด้วยตนเองตามความสามารถ
ของแต่ละบุคคล นักเรียนสามารถย้อนไปศึกษาเมื่อไม่เข้าใจใหม่ได้ทันที

2. นักเรียนที่เรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 9 พระอริยสงฆ์ในจังหวัด
สกลนครกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
มีคะแนนทดสอบหลังเรียน สูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่า การสอนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ทำให้นักเรียน
มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น การเรียนมีความก้าวหน้า และพัฒนาการเรียนเพิ่มขึ้น
ทั้งนี้เนื่องมาจากการพัฒนาหนังสือ อิเล็กทรอนิกส์ และการจัดกิจกรรมมีขั้นตอนที่สมบูรณ์
โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่าง บุคคล การเสริมแรง และก่อนนำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์
ไปทดลองใช้ได้ผ่านการตรวจสอบ จากผู้เชี่ยวชาญหลายครั้ง ทำให้นักเรียนสามารถเข้าใจ
บทเรียนสำเร็จรูปและทำคะแนนได้ดีซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มณฑาทิพย์ สดชื่น (2544 :
78) ได้ทำการวิจัย เรื่องการพัฒนา หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การถ่ายภาพเบื้องต้น
ผลการวิจัย พบว่า 1) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การถ่ายภาพเบื้องต้น มีประสิทธิภาพ
87.50/83.44 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา
หลังจากนักเรียนเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับ สุทธิลักษณ์ สูงหนองห้าง (2551 : 68) ได้ทำการผลิตหนังสือ
อิเล็กทรอนิกส์โดยใช้การดำเนิน เรื่อง แบบสาขาสำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนอนุบาลโพมทอง ผลการวิจัยพบว่า 1) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์โดยใช้การดำเนินเรื่อง
แบบสาขา เรื่อง “พญกษัตริย์ในป่าทิมพานต์” ที่ผู้วิจัยได้ผลิตขึ้น มีค่าดัชนีประสิทธิผลในชั้น
การทดสอบภาคสนามเท่ากับ 0.61 และเมื่อทำการทดสอบซ้ำ กับกลุ่มตัวอย่างชุดใหม่มีค่า
ดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.60 2) คะแนนเฉลี่ยของนักเรียน หลังเรียนด้วยหนังสือ
อิเล็กทรอนิกส์โดยใช้การดำเนิน เรื่อง แบบสาขาที่ผู้วิจัยผลิตขึ้น สูงกว่า คะแนนเฉลี่ย
ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) นักเรียนมีความพึงพอใจด้านตัวสื่อ
เฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ความพึงพอใจด้านเนื้อหาและความสนใจอยากอ่าน เฉลี่ยอยู่ใน
ระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูติมา พันธุ์ไพโรจน์ (2549 : 64) ซึ่งได้ทำการสร้าง
และหาประสิทธิภาพบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนบน เครือข่าย เรื่อง การสร้างหนังสือ
อิเล็กทรอนิกส์โดยใช้โปรแกรม Flip Publisher ช่วงชั้นที่ 2 ผลของการวิจัย พบว่า บทเรียน

ดังกล่าวมีประสิทธิภาพ 89.83/82.83 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งสมมติฐานไว้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนด้วยบทเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 นอกจากนี้แล้วจากการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ใช้บทเรียนอยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 4.38$, S.D. = 0.55) สรุปได้ว่าบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนบนเครือข่าย เรื่อง การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์โดยใช้โปรแกรม Flip Publisher ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนของโรงเรียนได้

จากผลการศึกษาแสดงว่า การสอนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 9 พระอริยสงฆ์ในจังหวัดสกลนคร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ กระตุ้นความสนใจของนักเรียนให้มีความเอาใจใส่ต่อบทเรียนมากขึ้น ดังนั้นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์จึงเป็นเครื่องมือทางการศึกษา ที่จะช่วยพัฒนาการเรียนการสอนของนักเรียนให้ติดต่อดจนการสร้างบรรยากาศการเรียน ให้นักเรียนเกิดความสนุกสนาน และยังเป็นเครื่องมือที่สามารถนำไปใช้สอนแทนครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. นักเรียนที่เรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 9 พระอริยสงฆ์ในจังหวัดสกลนคร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความพึงพอใจต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์อยู่ในระดับมากที่สุด ดังจะเห็นได้จากพฤติกรรมที่นักเรียนที่ได้เรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ นักเรียนมีความกระตือรือร้น เข้าชั้นเรียนตรงเวลามากขึ้น อีกทั้งให้ความร่วมมือในการเรียนเป็นอย่างดี นอกจากนั้นผู้วิจัยยังยึดหลักการบวนการสอน 9 ขั้น ในการออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน รัชณี ครสสาย (2550 : 123) คือ 1) ไร่ความรู้สึก โดยใส่กราฟิก สี เสียงที่เหมาะสมเข้าไปในหน้าจอของบทเรียน เพื่อไร่ความสนใจของผู้เรียน 2) บอกวัตถุประสงค์ ให้นักเรียนรู้ว่าจะเรียนอะไร จึงทำให้การเรียนมีประสิทธิภาพและเกิด การเรียนรู้ที่ดีด้วย 3) ทบทวนความรู้เดิมก่อนเรียนบทเรียนใหม่ โดยผู้เรียนสามารถกลับไปศึกษาทบทวนเนื้อหาเดิมได้ตลอดเวลา 4) การนำเสนอเนื้อหาใหม่ โดยการใช้ข้อความ ภาพ เสียง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น 5) ชี้แนวทางในการเรียนรู้ โดยให้ตัวอย่างในการเรียนรู้ 6) กระตุ้นการตอบสนอง 7) การให้ข้อมูลย้อนกลับเป็นการตอบโต้ในการตอบคำถาม 8) ทดสอบความรู้โดยการทำแบบทดสอบระหว่างเรียนแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน 9) การนำไปใช้ ผู้เรียนสามารถทบทวนความรู้ที่ได้เรียนมาเพื่อสร้างความรู้ได้สอดคล้องกับ สุทธิลักษณ์ สูงหนองห้าง (2551 : 69) ได้ทำการผลิตหนังสืออิเล็กทรอนิกส์โดยใช้การดำเนินเรื่องแบบสาขาสำหรับนักเรียนชั้น

ประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลโพพทอง พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจด้านตัวสื่อ
เฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ความพึงพอใจด้านเนื้อหา และความสนใจอยากอ่านเฉลี่ยอยู่ใน
ระดับมาก

สรุปผลการวิจัย

จากการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 9 พระอริยสงฆ์ในจังหวัดสกลนคร
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สรุปผลได้
ดังนี้

1. คุณภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์โดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า หนังสือ
อิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 9 พระอริยสงฆ์ในจังหวัดสกลนคร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา
ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีคุณภาพโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
2. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 9 พระอริยสงฆ์ในจังหวัดสกลนคร กลุ่มสาระ
การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์
82.43/87.36 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด
3. นักเรียนที่เรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 9 พระอริยสงฆ์ในจังหวัด
สกลนคร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
มีผลสัมฤทธิ์ทางเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 9 พระอริยสงฆ์
ในจังหวัดสกลนคร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 2 อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเป็นสื่อการสอนให้กับผู้เรียนที่มี
สติปัญญาแตกต่างกัน จะต้องมีการวิเคราะห์เนื้อหาให้เหมาะสมกับผู้เรียน และ
ต้องมีความเชี่ยวชาญในการสร้างบทเรียน และควรใช้โปรแกรมที่ทันสมัยในการพัฒนา
บทเรียน การสร้างภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เป็นสิ่งจำเป็นมากที่จะดึงดูดใจของผู้เรียน

เพื่อจะทำให้บทเรียนสามารถตอบสนองของความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านอารมณ์ และสติปัญญาที่แตกต่างกัน

2. ก่อนที่จะเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ควรให้นักเรียนทำความเข้าใจกับสัญลักษณ์และปุ่มคำสั่งต่างๆ เพื่อให้การเรียนรู้เป็นไปด้วยความราบรื่น
3. การเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ไม่ควรจำกัดเวลา เพราะความสามารถในการเรียนรู้แต่ละคนแตกต่างกัน ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้เวลาอย่างเต็มที่ตามความต้องการจนกว่าจะเข้าใจในบทเรียน
4. โรงเรียนควรส่งเสริมให้นักเรียนมีโอกาสได้เรียนหนังสืออิเล็กทรอนิกส์นอกเหนือจากในเวลาเรียน อย่างเช่นในห้องสมุด หรือให้ยืมกลับบ้าน เพื่อศึกษาทบทวนบทเรียนอีกครั้งด้วยตนเอง
5. ควรให้มีการเผยแพร่หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้มีการขยายองค์ความรู้ให้ทั่วถึง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาอื่นๆ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ
2. ควรมีการวิจัยผลการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์กับตัวแปรอื่นๆ เช่น เจตคติหรือตระหนักในคุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นต้น